

Foto: ARCHIV

Tretí mesiac platia nové pravidlá v poskytovaní takzvanej jednoduchovej chirurgie. Na svete je zoznam operácií, po ktorých môžete byť doma najneskôr do dvadsiatich štyroch hodín. Dostalo sa naň vyše 330 výkonov pre dospelých z chirurgie a plastickej chirurgie, ortopedie a traumatológie, gynekológie a pôrodnictva, očné a ušno-nosno-krčného lekárstva, urológie, stomatológie i gastroenterológie.

Najlepšia správa: liečbu hradia zdravotné poisťovne. Výnimkou je interrupcia, očné a skrášľovacie zákroky, ak sa nerobia zo zdravotných dôvodov. Horšia správa: aj tak začnite šetriť. Na mnohých miestach sa nevyhnete doplatkom. Ich výška závisí od typu zdravotníckeho zariadenia a od zmluvy, ktorú sa mu podarilo uzavrieť s vašou poisťovňou.

Foto: DEFA-IMPACT

Nemocnica je strašiak! Budičky hrmotných upratovačiek s handrami a metlami. Jedlo, ktoré nechutí. Neporaziteľné bacily. Neraz to treba vydržať týždeň. Čaká vás operácia? Čo tak skúsiť ju inak?

NARKÓZA, SKALPEL, DOMOV

Keď nežiadate nadštandard, v nemocniciach, ktoré už nabehli na systém jednodňovej chirurgie, nemusíte platiť nič. Najvyššie doplatky sú v súkromných zariadeniach, no pre ne je nadštandard – príjemný personál, izby a lôžka, ktoré ničím nepripomínajú vŕzgavý kovový inventár z konca šesťdesiatych rokov – samozrejmosťou. Najväčšou výhodou však býva odborný dohľad. Lekár zostáva pacientom telefónom k dispozícii non-stop, hoci ich už prepustil domov. Odpovie na akékoľvek pochybnosti a v prípade potreby urobí kedykoľvek kontrolné vyšetrenie.

Spektrum povolených operácií je skutočne široké: pruh, kĺčové žily, zlomeniny, poškodené šľachy, artroskopické i klasické zákroky do kĺbov a končatín, kľúčnej kosti, operácie sietnice, rohovky, slzných bodov, sivého zákalu, škulenia, zväčšených prínosových dutín, predprotetická úprava čeluste, trhanie zubov v celkovej anestézii, chirurgické zubné zákroky v lokálnej anestézii u starých ľudí a rizikových pacientov, odstránenie kameňov zo slinivodov, odstránenie slepeho čreva, rozličné endoskopické a laparoskopické zákroky, dokonca aj sterilizácia muža alebo ženy či amputácia prsta pre gangrénu.

Kým sa rozhodnete, preverte si nemocnicu či zdravotnícke zariadenie. Pýtajte sa na referencie. Oslovte niekoho, kto už takú operáciu podstúpil. Dávajte priame otázky lekárovi, ktorý vás bude operovať.

AJ LEKÁR MÁ PRÁVO VÝBERU

Jednodňová chirurgia boduje na celom svete. Zanecháva miernejšie pooperačné bolesti a rany sa hoja oveľa rýchlejšie. No nedajte sa pomýliť: ani tu sa neoperuje šibnutím čarovného prútika! Používajú sa rovnako ostré chirurgické nástroje ako všade inde. A preto platí pravidlo: Kým sa dostanete na operačný stôl, prejdete poriadnu skúšku.

„Alfou a omegou je dôkladný vstupný rozhovor. Nie každý je vhodný kandidát na takýto druh operácie. Urobiť zákrok nie je problém. Ale čo potom? Má pacient doma dobré zázemie? Je mu jasné, že na druhý deň nemôže nastúpiť do práce? Pochopil, že jednodňová chirurgia neznamená: dnes som chorý a zajtra zdravý ako buk?“ naznačuje zásadné úskalía MUDr. Jozef Maďar, vedúci chirurg z Prvej nitrianskej jednodňovej chirurgie. Jeho slová potvrdzuje lekár z bratislavskej fakultnej nemocnice: „Jednodňová chirurgia je špecifikum. Poskytujeme ju, ale je

veľmi náročná na výber pacienta. Ak nemáme záruku, že dodrží náročný pooperačný režim, nejdeme do toho.“

Jednodňová chirurgia sa ujala v estetickú a plastickú chirurgiu a je hitom v očnom lekárstve, hoci dosiaľ sa sústreďovala najmä v medicínskych centrách, kde si klienti hradili všetky výkony sami. Aj dnes však fungujú zariadenia, ktoré majú zmluvy s poisťovňami. Podobne ako zopár prvých nemocníc zbadali jej široký potenciál. Na nový systém postupne nabiehajú ďalšie nemocnice. Vzťahy medzi nimi a súkromnými zariadeniami sú často veľmi krehké.

ČO VÁS ČAKÁ?

Zotavenie po takýchto operáciách urýchľuje návrat do známeho domáceho prostredia a vlastného pohodlia. Úpline bez kontroly to však nepôjde! Pacienti majú poslednú konzultáciu s lekárom večer pred dohodnutým termínom. Zopakuje im postup i čas, kedy sa musia dostaviť do zdravotného zariadenia. Chrípka, kašeľ, vŕžba či iná infekcia znamenajú nevyhnutný odklad. „Rovnako prehnaná chuť do jedla! Pacient klasicky hospitalizovaný pred operáciou jednoducho nedostane raňajky. My sa musíme spoľahnúť, že dodrží pokyny, kedy ešte môže jesť a piť,“ vraví MUDr. Maďar. Dnes sa len smeje nad príhodou, keď rýchle občerstvenie spolu s pacientom šesť hodín „trávil“ celý operačný tím: „Na rutinnú otázku pred podaním anestézie – Kedy ste naposledy jedli? – zrazu odpovedal: Teraz na stanici, aby som nebol hladný, kým pôjdem domov!“

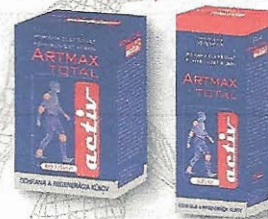
Všetky výkony, ktoré sa dostali na listinu jednodňovej chirurgie, odborníci zaradili do kategórie jednoduchších. Znamená to, že domov sa môžete dostať aj šesť hodín po operácii! Zvyčajný čas býva osem, desať až dvadsaťštyri hodín. Celkom ľahko to však nepôjde! „Metóda nie je o nič menším chirurgickým zákrokom ako operácia s klasickým pobytom v nemocnici, no je zvlášť náročná na domácu pooperačnú starostlivosť,“ pripomína Jozef Maďar.

Kým vás lekár prepustí, uistí sa, že:

- ✓ nekrvácate a nemáte nijaké komplikácie, ktoré by mohli súvisieť so zákrokom a s anestéziou,
- ✓ máte stabilizované životné funkcie a sú rovnaké ako pred podaním anestézie,
- ✓ dokážete sa orientovať v priestore a čase, ►

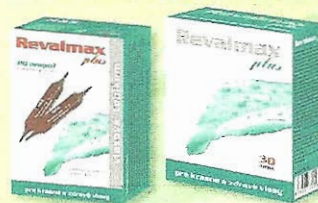
MAXIMÁLNA KVALITA pre VÁS

Pomáha zlepšovať pohyblivosť kĺbov

Artmax Total Activ pomáha zabezpečovať kvalitnú výživu kĺbov a celého pohybového systému. Jeho podstatou je jedinečné zloženie z klinicky overených látok, ktoré priaznivo ovplyvňujú kĺbovú chrupavku, obnovu a regeneráciu kĺbov a zlepšujú ich pohyblivosť. Artmax total activ krém zmierňuje a odstraňuje kĺbové ťažkosti.

Pre zdravé a krásne vlasy

Revalmax plus tablety a vlasové tonikum - tablety sú kombináciou účinných látok, ktoré napomáhajú zastaviť vypadávanie, lámavosť, štiepenie, sedenie vlasov, podporujú ich rast a celkovo zlepšujú ich kvalitu. Tonikum preniká hlboko do vlasovej pokožky, čím poskytuje priamu výživu kôrienkam vlasov a takto priaznivo ovplyvňuje ich kvalitu (lámovosť, štiepenie, pevnosť).

Probiotiká a prebiotiká pre zdravé brucho

- * podporujú vývoj zdravej črevnej mikroflóry
- * pomáhajú pri zažívacích ťažkostiach
- * posilujú imunitu organizmu
- * podporujú rýchlejšiu obnovu črevnej mikroflóry počas a po užívaní antibiotík
- * zmierňujú prejavy alergií

07-15667/5 Výborne doplnky

MAX PHARM www.maxpharm.sk

Tieto produkty nájdete vo svojej lekárni

Podrobné informácie o produktoch a službách nájdete na našich webových stránkach

✓ viete sa pohybovať a prehliata tekutiny,
 ✓ nesmiete vracať, kašľať ani strácať dych.
 „Sú to veľmi zásadné podmienky. Kto ich nespĺňa, zostáva na lôžkovej časti. Aj cez noc. Domov môže odísť až na druhý deň, keď je určite všetko v poriadku,“ potvrdzuje chirurg a dodáva, že pacient nesmie sám sadať za volant a nemal by cestovať príliš ďaleko. „Tridsať či päťdesiat kilometrov ani nie je vzdialenosť. Ak by po artroskopii začalo opúchať koleno alebo presakovať obväz, vieme to okamžite skontrolovať. Ak je to viac, potrebujeme v mieste bydliska zabezpečiť špeciálny list.“

Prvé hodiny po odchode z nemocnice či iného zdravotníckeho zariadenia nesmie byť človek sám. „Je to najkritickejšie obdobie. Radšej si ho necháme a prepustíme až s istotou, že je všetko v poriadku. Toto kritérium je rovnako dôležité ako stabilizácia životných funkcií či schopnosť udržať stravu a tekutiny,“ zdôrazňuje MUDr. Jozef Maďar. Lekár vás bude chcieť vidieť a skontrolovať najneskôr dva dni po operácii.

PREDSA KLASICKÁ?

Túžbu doliečiť sa v domácom prostredí môže lekár zarazit aj v poslednej chvíli. Chirurgický zákrok v celkovej narkóze a rýchly odchod z nemocnice neprichádzajú do úvahy, ak:

- ✦ ide o úraz, napríklad úraz hlavy, hrudníka, brucha, úraz s príliš silným krvácaním, de-
 vastačné poranenie mäkkých tkanív,
 stredné či bodné poranenie, či iný akútny prípad,
- ✦ ide o onkologické ochorenie,
- ✦ operácia trvá viac ako dve hodiny,
- ✦ pacient má poruchu zrážanlivosti krvi,
- ✦ má natoľko oslabenú imunitu, že lekár skorým prepustením riskuje zlé hojenie rán alebo iné ťažkosti,
- ✦ v minulosti, po iných chirurgických zákrokoch, nastali zápalové komplikácie,
- ✦ nie sú v domácom prostredí vhodné podmienky na starostlivosť o operovaného, operovaný ani príbuzní nie sú natoľko intelektuálne vyspelí, aby chápali náročnosť pooperačnej opatery a dokázali ju poskytnúť,
- ✦ vekové obmedzenie – zákon hovorí jasne nie novorodencom a doječatám. ■

Ivana PAULÍKOVÁ

Konečne aj pre deti

Falošný prštek navyše, zrastená predkožka, kožné výrastky. Malé chybičky, treba ich však operovať. Ministerstvo zdravotníctva povolilo 135 operácií detí, pri ktorých sa už netreba báť zákerných nemocničných baktérií. Syna či dcéru si po zákroku odnesiete domov.

Skôr ako našetrite na nadštandardný zákrok, objasnite si najzásadnejšiu vec: Dieťa po operácii nesmie ležať samo v detskej izbe, kým vy budete pozerať film či počúvať hudbu na opačnom konci bytu. Zabudnite na pohodu pri knihe, keby vás od dieťaťa delila stena alebo zatvorené dvere! Musíte počuť jeho pravidelný dych a všetko, čo sa mu vyderie z úst, aj keby to bol iba nezrozumiteľný šepot! Lekári radia: V prvú noc radšej neodchádzajte z jeho izby.

PRÍSNE PODMIENKY

Podmienky u detí sú prísnejšie ako u dospelých. Zákrok nesmie trvať dlhšie ako hodinu a pol. Nesmie spôsobiť prílišné krvácanie a nesmie významne narušiť brušnú ani hrudnú dutinu. Pred operáciou musí byť malý pacient v dobrom zdravotnom stave a prípadné systémové ochorenia musí mať stabilizované. Jednodňová chirurgia môže slúžiť len na plánované, nie na akútne a urgentné operácie. Legislatíva túto metódu zakazuje, ak dieťaťu zlyháva pečeň alebo srdce, má sklony krváčať, má práve zistený šelest, onkologické ochorenie, nekontrolovaný diabetes mellitus, infekčnú chorobu či ťažkú bronchiálnu astmu.

Nenafiehajte na lekára, ak povie nie. Ďalšie komplikácie hrozia deťom, ktoré sa narodili predčasne, alebo len s veľmi nízkou pôrodnou hmotnosťou. Jednodňová chirurgia sa nesmie poskytnúť ani drobcom, o ktorých sa rodičia v prvých hodinách po prepustení nedokážu postarať.

„Pracujeme s bábätkami od jedného roka až po dospelých ľudí. Niekedy máme v rukách desaťkilogramového drobčeka, inokedy stokilového adolescenta. Toto nie je

Ráno prídete s dieťaťom na chirurgiu a večer ho už máte doma bez nepekného hemangiómu.

priestor na tréning začínajúcich chirurgov, ale alternatíva pre slobodnú voľbu pacienta,“ vraví detský chirurg MUDr. Jozef Babala, PhD., jeden z prvých odborníkov na jednodňovú detskú chirurgiu na Slovensku. Lekár z nešťátneho zariadenia Euromed zdôrazňuje, že ani v detskej medicíne táto metóda nie je nijaký experiment. „V zahraničí úspešne funguje. Malým pacientom na Slovensku prajem, aby bola dostupnejšia. Všetko však diktujú poisťovne – s kým podpíšu zmluvu, ako nastavia finančné limity.“ Doplatok na „jednodňovku“ je podobný doplatok za nadštandardnú nemocničnú izbu. „Ak k nám príde rodič a chce, aby jeho dieťa bolo operované v jednodňovke, no my s jeho zdravotnou poisťovňou nemáme uzatvorenú zmluvu, odporúčame mu radšej hospitalizáciu. Zdá sa mi nespravodlivé, aby plátil za služby, ktoré mu majú byť voľne dostupné,“ dodáva MUDr. Babala.

Koľko peňazí si vlastne nachystať?

Doplatky v zdravotníctve sú ošemetná záležitosť. Je nemožné presne ich vyčíslit. Ministerstvo zdravotníctva tvrdí, že netreba žiadať nadštandard a všetko zaplatí zdravotná poisťovňa. V realite je to trochu inak. Nežiadať nadštandard znamená dať sa operovať v bežnej nemocnici. Práve tie sa však do jednodňovej chirurgie nehrnú. Nemôžu. Nie sú na ňu vybavené materiálovo, technicky ani finančne. „Musíme rozlišovať jednodňovú ambulantnú chirurgiu od operačnej. V prvom prípade ide o menšie zákroky. V druhom by mal pacient v zariadení prepať a až na druhý deň odísť domov alebo na miesto, ktoré nie je od nemocnice ďalej ako päťnásť minút cesty – pre kontrolu a možné komplikácie. Ak je to hotel, tiež ho má hradiť zdravotná poisťovňa. Tak to funguje napríklad v USA. Nemocnice tam majú komplexný systém jednodňovej chirurgie. Mohli sme sa ním viac inšpirovať,“ vysvetľuje primár Oddelenia miniinvazívnej chirurgie a endoskopie nemocnice

v Banskej Bystrici MUDr. Ľubomír Marko. A dodáva: „Plne hrazený operačný výkon? Ani to u nás pri jednodňovej chirurgii neplatí. Pacient si musí všetičko doplácať. Poisťovňa ponúkne najviac polovicu z bežnej ceny a to málokedy stačí na pokrytie skutočných nákladov. Chorý za to nemôže dostať všetko, čo by mal a mohol podľa súčasného stavu medicíny.“

Ak ide o súkromné zdravotnícke zariadenia, odborníci sa zhodujú v tom, že práve ony majú v rukách budúcnosť jednodňovej chirurgie. Na slovenskom trhu však funguje iba jedna poisťovňa, ktorej slovná podpora tohto nového chirurgického umenia prešla do reálnych skutkov a v podstate plnej úhrady výkonov.

Porovnajtie:
K častým zákrokom patrí operácia pruhu. Stojí približne 450 eur. Zistili sme, že v prípade jednodňovej chirurgie niekedy treba až polovicu zaplatiť z vlastného vrecka.

Metódou jednodňovej chirurgie sa najčastejšie operujú artroskopické výkony v kolennom zhybe a varixy dolných končatín. Tie inak bežne vyžadujú 3,17 dňa hospitalizácie.

Jednodňová chirurgia znížila hrozbu zavedenia nemocničných infekcií do rán na minimum. „Je to jeden z jej najväčších prínosov. Každá nemocnica na svete má určité percento prenosu rezistentných nemocničných baktérií na pacientov. Sú to veľmi odolné kmene. Ak je pacient v nemocničnom zariadení len šesť, osem či desať hodín, nestihne dostať takúto nákazu,“ vysvetľuje MUDr. Jozef Maďar. Zníženie infekcií prináša zároveň finančnú úsporu – v prípade jednodňovej chirurgie odpadá doliečovanie antibiotikami, ich preventívne užívanie pred operáciami a dokázaná je nižšia spotreba všetkých liekov, ktoré sa v súvislosti s operačnými zákrokmi užívajú.

Arianna®
Baby-Vac™ Ergonomic

oblíbená odsávačka hlienov
pripojiteľná na vysávač

- rýchla, bezpečná a účinná
- jednoduché čistenie
- klinicky testovaná
- bezpečná aj pre novorodencov
- certifikát kvality TÜV
- registrovaná zdrav. pomôcka CE 0123
- dostupná v sieti lekární a zdrav. potrieb
- nový model 2009 osvedčenej značky

PT-03330/1

Výhradný dovozca pre Slovensko: RADIX promotion, s.r.o., www.babyvac.sk
email: radixpromotion@gmail.com, tel.: +421 903 610 422, +421 911 610 422

VRECKOVKA
VÁŠHO
BÁBÄTKA

